

A szakkereső infografikák módszertana

Projekt megnevezése:

**Rendszerszintű fejlesztések és hozzáférés
bővítését szolgáló ágazati programok a felsőoktatásban**
EFOP-3.4.5-VEKOP-17-2017-00001

SZÉCHENYI 2020

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

Az adatok forrása

A bemutatott adatok az Oktatási Hivatal 2016-os adminisztratív alapú, pályakövetési célú adatösszekötésének (DPR – Adminisztratív Adatbázisok Egyesítése 2016) eredményeképp jöttek létre. A 2007. évi CI. törvény alapján létrejött adatbázis az OH (FIR), a Diákhitel Központ Zrt., a NAV, az NEAK, az ONYF és az NGM által tárolt, pályakövetési célokra alkalmas adatokat egyesíti egyénsorosan, de anonimizált formában.¹ A fenti adatforrásoknak köszönhetően részletes képet kaphatunk a végzettek két teljes évfolyamának felsőoktatási életútjáról és különféle munkaerőpiaci jellemzőiről.

Célcsoport

A közölt adatok a felsőoktatási intézményekben a **2011/2012-es**, illetve a **2013/2014-es** tanévben legalább abszolutóriumot szerzett végzettekre vonatkoznak. A felhasznált adatbázis minden képzési szintre és képzési területre vonatkozóan rendelkezik elérhető információkkal, de ezúttal csak az **alapképzésben** és az **osztatlan mesterképzésben** végző csoport adatait közöljük. A hitéleti képzések kimaradtak az elemzésből, ugyanakkor az adatok munkarendre és finanszírozási formára való tekintet nélkül minden más képzési területre kiterjednek. A fenti populációra nézve elvi teljeskörűséget biztosító adatbázis elemszáma 81 924 fő.

A grafikonon bemutatott adatok részletes leírása

A grafikonon közölt információk rendre az aktuálisan feltüntetett képzési területre, illetve képzésre vonatkoznak.

A **végzettek létszáma** az adott tanévben legalább abszolutóriumot szerzett hallgatók számát jelöli, amely mindig a grafikonon aktuálisan feltüntetett képzési területre, illetve képzésre vonatkozik. (Az adatok eredeti forrása: a Felsőoktatási Információs Rendszer (FIR) 2016. májusi állapota.)

A **képzési helynél** azokat a felsőoktatási intézményeket és településeket tüntettük fel, ahonnan a két vizsgált tanévben végzett hallgatók kikerültek. (Az adatok eredeti forrása: a FIR 2016. májusi állapota.). Felhívjuk a figyelmet arra, hogy az intézményi betűkódok (és megnevezések) a 2016. májusi hatálynak felelnek meg, így a vizsgált tanévet követően bekövetkezett intézményi átalakulások szerint létrejött jogutódokat jelölik. A vonatkozó képzési adatok tehát a jogutódoknál jelennek meg.

A **mesterszakon továbbtanulók aránya** tehát azoknak az arányát adja meg, akik végzésük után legkésőbb a 2014/2015-ös tanév második félévével bezárólag (az alapképzésen a végzést, vagyis az abszolutórium megszerzését követő 1, illetve 3 éven belül) beiratkoztak valamely magyarországi mesterképzésbe. Ez csak az alapképzésről kikerülő esetében értelmezett adat, az osztatlan mesterképzések esetén nem közöljük. (Az adatok eredeti forrása: a FIR 2016. májusi állapota.)

A **diplomán túl** felirattal ellátott rész 2015 májusára (1, illetve 3 évvel a végzés utánra) vonatkozóan ismerteti a végzettek státuszát. E változó szinte az összes rendelkezésre álló adatforrást kiaknázza, számtalan változó információtartalmát egyesíti egyszerre. (Az adatok eredeti forrása: FIR, NAV, NEAK, NGM, ONYF.)

¹ A rövidítések az alábbi intézményeket takarják (2016. májusi elnevezéseik szerint): Oktatási Hivatal (OH), Nemzeti Adó- és Vámhivatal (NAV), Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő (NEAK), Országos Nyugdíjbiztosító Főigazgatóság (ONYF), Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM).

Az egyes kategóriák pontos tartalma a következő:

A *tanul* kategóriába azokat soroltuk, akiknek a 2014/2015-ös tanév második féléve aktív volt és emellett nem vállaltak bejelentett munkát

A *dolgozik* kategória az adott hónapban felsőfokú tanulmányokat nem folytató, bejelentett munkaviszonnyal rendelkező frissdiplomásokat jelöli, tekintet nélkül az adott munkaviszony jellegére. A vizsgált hónap közben megváltozó státuszok esetén (pl. ha álláskereső és munkavállaló is volt valaki 2015 májusában) azt tekintettük érvényesnek, amelyikben több napot töltött el a személy. Azok, akik GYES/GYED mellett vállaltak munkát, szintén ide, és nem az egyéb kategóriába kerültek besorolásra.

A *tanul és dolgozik* csoport azokat takarja, akik aktív státuszú felsőfokú tanulmányaik mellett munkát is vállaltak 2015 májusában.

Az *álláskeresők* közé azokat soroltuk, akiket 2015 májusában regisztrált álláskeresőként tartott nyilván a Nemzeti Munkaügyi Hivatal, és ez a státuszuk több napot tett ki a hónapban, mint az esetleges munkával töltött idejük.

Az *egyéb* kategória azokat a frissdiplomásokat jelöli, akik a gyermekvállalás miatt maradnak távol a munkavállalástól, akik lejelentve külföldön tartózkodnak, illetve akik végzésük óta elhaláloztak, vagy nem ismert státuszúak. A nem ismert státuszba azok a sikeres képzéslezárok kerülnek, akikről az adminisztratív adatforrások nem tudnak számot adni 2015 májusára vonatkozóan. Ide tartoznak többek között a nem lejelentve külföldön tartózkodók, a nem regisztrált munkanélküliek, a nem bejelentett munkát végzők, illetve a háztartásbeliek is.

A **diplomás munkát végzők aránya** egyszerre vonatkozik a csak dolgozók és a tanulmányok mellett dolgozók csoportjára. A vertikális illeszkedés mutatója azt adja meg, hogy a vizsgált csoport végzettjeinek hány százaléka dolgozik diplomát igénylő munkakörben. Azokat a foglalkozásokat tekintjük felsőfokú végzettséget igénylőeknek, amelyeknek FEOR² kódja az 0–3 értékek valamelyikével kezdődik.

A **havi bruttó átlagjövedelem** 2015 májusára vonatkozik és az egyén munkaviszonyaiból, valamint vállalkozói tevékenységéből befolyt összes jövedelmet összegzi. Az elemzés során azonban, a kiugró értékek korrigálása érdekében töröltük a legmagasabb és a legalacsonyabb egy százaléknyi keresetet.

² Foglalkozások Egységes Osztályozási Rendszere, a részletekről lásd:

http://www.ksh.hu/docs/szolgalatasok/hun/feor08/pdf/feor08_modszertan.pdf

Az adatok lefedettsége

A grafikák összesen 14 képzési terület és 100 alap,- illetve 9 osztatlan mesterképzés adatait mutatják be. Azok a szakok kimaradtak az elemzésből, amelyek a két vizsgált évfolyamban még nem rendelkeztek elegendő végzettel az adatközléshez. Emiatt minden olyan képzést elhagytunk a bemutatásból, ahol 50 főnél alacsonyabb volt a végzettek létszáma. Ettől csak egy szak tekintetében tértünk el, ahol ettől némileg alacsonyabb volt az elemszám, de a magas munkába állási arányok miatt még így is közölhetőnek bizonyultak az adatok.

A feltüntetett információk értelmezése során figyelembe kell venni, hogy a képzések a 15/2006 OM rendelet szerinti elnevezéseket mutatják, valamint fontos kiemelni, hogy felsőoktatási intézmények esetében az adatösszekötés időpontját követően bekövetkezett név, illetve strukturális változásokat nem tartalmazzák a grafikák.

Az értelmezés korlátai

Az adatok helyes értelmezése érdekében hangsúlyoznunk kell, hogy a munkaerőpiaci mutatók csak azokra vonatkoznak, akik 2015 májusában magyarországi bejelentett munkaviszonnyal rendelkeztek. Ugyanakkor azt is figyelembe kell vennünk, hogy ezen belül nem teszünk különbséget a különféle típusú munkaviszonyok között: a részmunkaidős foglalkozások, a megbízási szerződés keretében vagy diákmunkában töltött jogviszonyok is beszámításra kerültek az elemzésbe. Emiatt az adatok nem interpretálhatók úgy, mintha teljes munkaidős folytonos foglalkoztatási munkaviszonyokra vonatkoznának. A havi bruttó összjövedelem értéke tehát azt adja meg, hogy az adott hónapban összesen mennyi adóköteles bevételre tettek szert átlagosan az adott képzési területen/szakon végzettek.